

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE FIZICĂ SIBIU 2000

BAREM DE NOTARE – PROBA TEORETICĂ CLASA A XII-A

Subjectul 1		
	$\frac{i_2}{i_1} = \frac{1}{R}$ Desen corect	1,00
A	$n\sin i = \sin 90^\circ = 1, \ \sin i = \frac{1}{n}$	0,50
5,00	$i = i_1 + i_2$	0,50
	$tg i_1 = \frac{R - r}{R}, tg i_2 = \frac{r}{\sqrt{2R(R - r)}}, tg i = \frac{\sin i}{\sqrt{1 - \sin^2 i}} = \frac{1}{\sqrt{n^2 - 1}}$	1,50
	Relația $tg i = tg (i_1 + i_2) = \frac{tg i_1 + tg i_2}{1 - tg i_1 \cdot tg i_2}$ și transcrierea sa cu ajutorul relațiilor anterioare	1 00
	ne conduce la $n = \left\{ 1 + \left[\frac{\sqrt{2(1-\rho)} - \rho(1-\rho)}{(1-\rho)\sqrt{2(1-\rho)} + \rho} \right]^2 \right\}^{\frac{\gamma_2}{2}}$ în care s-a notat $\rho = \frac{r}{R}$	1,00
	Cu $\rho = \frac{1}{4}$ găsim $n = \frac{25}{2(2+3\sqrt{6})} = 1,33712$	0,50
	Razele emergente ce "aduc" în ochi imaginea cercului vor fi verticale.	0,20
B 4,00	La interfața sticlă/aer, unghiul limită (de reflexie totală) este $\sin \ell = \frac{1}{n} < \frac{1}{\sqrt{2}}$, adică $\ell < 45^{\circ}$	0,50
	M x x N N N Desen corect pentru situația fizică presupusă în enunț	0,80
	În C, unghiul de incidență este $2\alpha = 60^{\circ} > \ell$, ceea ce înseamnă că se produce reflexie totală (observăm că $CK \perp OM$, $BC \perp ON$).	1,00
	Triunghiul COB este isoscel $CO = OB = r$.	0,50

	$\sin \alpha = \frac{x}{r} \Rightarrow x = r \cdot \sin \alpha = 2,5 cm$	1,00
Punct din oficiu		1,00
Total Subject 1		10,00

Subjectul 2		
	A \overrightarrow{V} B \overrightarrow{O} $$	0,75
A a) 3,00	Durata deplasării obiectului C din poziția CA până în poziția CB , măsurată cu ceasornicul lui C este t' , iar cu ceasornicul lui B este: $t_{2,B} = \frac{t'}{\sqrt{1-\frac{v^2}{c^2}}} = t_{1,B}.$	0,50
	astfel încât la întâlnirea obiectelor B și C , ceasornicele acestora vor indica: $t_B = t_{1,B} + t_{2,B} = 2t_{1,B} = \frac{2t'}{\sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}};$	0,75
	$t_C = t' + t' = 2t'.$	0,75
	Diferența celor două indicații este: $t_B - t_C = 2t' \left(\frac{1}{\sqrt{1-\beta^2}} - 1 \right).$	0,25
A b) 3,00	$v_{AB} = \frac{v_A - v_B}{1 - \frac{v_A v_B}{c^2}}$	1,00
	$v_{CB} = \frac{v_C + v_B}{1 + \frac{v_C v_B}{c^2}}$	1,00
	$\begin{aligned} v_{AB} &= v_{CB} \\ \frac{v_A - v_C}{c^2} v_B^2 - 2 \left(1 - \frac{v_A v_C}{c^2} \right) v_B + \left(v_A - v_C \right) = 0 \\ \left(v_B \right)_{1,2} &= \frac{c^2 - v_A v_C}{v_A - v_C} \pm \sqrt{\left(\frac{c^2 - v_A v_C}{v_A - v_C} \right)^2 - c^2} \end{aligned}$	0,50
	$v_{B} < c$ $v_{B} = \frac{c^{2} - v_{A}v_{C}}{v_{A} - v_{C}} - \sqrt{\left(\frac{c^{2} - v_{A}v_{C}}{v_{A} - v_{C}}\right)^{2} - c^{2}}$	0,50

B 3,00	X X X X Y	1,00
	$tg \alpha_{clasic} = \frac{MM'}{NM'} = \frac{v_p t}{ct} = \frac{v_p}{c}$	0,50
	$tg \alpha_{clasic} = \frac{MM'}{NM'} = \frac{v_p t}{ct} = \frac{v_p}{c}$ $tg \alpha_{relativist} = \frac{v_p t'}{ct}; \ t' = \frac{1}{\sqrt{1 - \frac{v_p^2}{c^2}}}$	1,00
	$tg \alpha_{relativist} = \frac{v_P}{c} \frac{1}{\sqrt{1 - \frac{v_P^2}{c^2}}}$	0,50
	din oficiu	1,00
Tutal	Subject 2	10,00

Subi	Subjectul 3	
a) 3,00	Intensitatea câmpului electric al dipolului $(-q_1, +q_1)$ în punctele corespunzătoare sarcinilor dipolului $(+q_2, -q_2)$ $E_{A2} = \frac{q_1 d_1}{2\pi\epsilon_0 \left(D + \frac{d_1}{2}\right)^3}; E_{B2} = \frac{q_1 d_1}{2\pi\epsilon_0 \left(D + \frac{d_1}{2} + d_2\right)^3}$	1,00
	Forța care acționează asupra dipolului $(+q_2, -q_2)$: $\vec{F}_2 = \vec{F}_2' + \vec{F}_2''; F_2 = F_2' - F_2''$ $F_2 = \frac{3q_1q_2d_1d_2}{2\pi\epsilon_0D^4}$	1,00
	Forța care acționează asupra dipolului $\left(-q_1,+q_1\right)$: $\vec{F_1}=-\vec{F_2};\;F_1=F_2$	0,75
	Accelerațiile dipolilor: $a_{1} = \frac{3q_{1}q_{2}d_{1}d_{2}}{4\pi\epsilon_{0}D^{4}m_{1}}; \ a_{2} = \frac{3q_{1}q_{2}d_{1}d_{2}}{4\pi\epsilon_{0}D^{4}m_{2}}$	0,25

b) 3,00	$ \begin{array}{cccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	0,50
	$V_{P} = \frac{1}{4\pi\varepsilon_{0}} \frac{q}{d_{1}} - \frac{1}{4\pi\varepsilon_{0}} \frac{q}{d_{2}}$	0,50
	$d_1 \cong \sqrt{r^2 - zd}; \ d_2 \cong \sqrt{r^2 + zd}$ $1 z .$	1,50
	$V_{P} = \frac{1}{4\pi\varepsilon_{0}} \frac{z}{r^{3}} qd$,
	$z = r\cos\theta$ $V_P = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \frac{qd\cos\theta}{r^2}$	0,50
	Energia potențială inițială a sistemului:	0,50
	$W_0 = q_2 V_{1,A_2} - q_2 V_{1,B_2}$ $q_1 q_2 d_1 d_2$	
	$W_0 = \frac{q_1 q_2 d_1 d_2}{2\pi \varepsilon_0 D^3}$	0,50
c) 3,00	Energia potențială finală a sistemului: $W = \frac{q_1 q_2 d_1 d_2}{16\pi \epsilon_0 D^3}$	0,50
3,00	Din conservarea energiei și impulsului	1,00
	$v_{1} = \frac{1}{4D} \sqrt{\frac{7m_{2}q_{1}q_{2}d_{1}d_{2}}{m_{1}(m_{1} + m_{2})\pi\varepsilon_{0}D}}$	0,25
	$v_{2} = \frac{1}{4D} \sqrt{\frac{7m_{1}q_{1}q_{2}d_{1}d_{2}}{m_{2}(m_{1} + m_{2})\pi\varepsilon_{0}D}}$	0,25
Punct din oficiu Total Subiect 3		1,00
Total	Subject 3	10,00

Notă: Orice rezolvare corectă va fi punctată corespunzător.